

Miljø- og
Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Bæredygtig skovdrift

Vejledning om tilskud til skov med biodiversitetsformål 2019

maj 2019

Bæredygtig skovdrift
Vejledning om tilskud til skov med biodiversitets-
formål 2019

Denne vejledning er udarbejdet af
Landbrugsstyrelsen i 2019

Foto: [Navn]
© Landbrugsstyrelsen

Miljø- og Fødevarerministeriet
Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf.: 33 95 80 00
E-mail: mail@fst.dk
www.fst.dk

ISBN [0000-0000-0000]

Indhold

1.	Indledning.....	5
1.1	Kort om ordningen om tilskud til skov med biodiversitetsformål.....	5
1.2	Ordningens formål	5
1.3	Hvem kan søge om tilskud til skov med biodiversitetsformål	5
1.4	Vigtige datoer og frister.....	6
1.5	Afsatte midler og finansiering.....	6
1.6	Nyt siden sidst	6
2.	Administration af ordningen.....	7
3.	Hvordan søger Du tilskud	7
3.1	Arealets indtegnning og nøjagtighed	8
3.2	Kvittering for ansøgning.....	9
3.3	Behandling af ansøgninger	9
4.	Hvad gives der tilskud til.....	9
4.1	Ekstensiv skovdrift	9
4.2	Skovgræsning inklusiv forberedelse	9
4.3	Naturlige vandstand, inklusiv forundersøgelse	9
4.4	Bevaring af træer til naturligt henfald	9
4.5	Rydning af uønsket opvækst, herunder arter der optræder invasivt	10
4.6	Særlig indsats for arter som er beskyttet efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver	10
4.7	Tilskuddene kan kombineres med visse andre tilskudsaktiviteter	10
5.	Tilskuddets størrelse.....	11
6.	Betingelser for tilsagn om tilskud	12
6.1	Tilladelser fra offentlige myndigheder og øvrig lovgivning	14
6.2	Tinglysning.....	15
6.3	Fredskovspligt.....	15
6.4	Oplysningspligt	15
7.	Afgørelse om tilsagn om tilskud eller afslag, herunder prioritering	15
7.1	Prioritering af ansøgninger.....	16
7.2	Sagsbehandlingstid	16
8.	Anmodning om tilskud	16
8.1	Anmodning om engangstilskud	16
8.2	Anmodning om årlige tilskud.....	17
8.3	Tinglysning.....	17
9.	Klageadgang	17
10.	Særligt om opretholdelse af aktiviteter.....	17
11.	Ændring af aktiviteter	18

11.1	Forsinkelse	18
12.	Overdragelse af tilsagn	19
13.	Aktiviteter opgives.....	19
14.	Udbetaling af tilskud	19
14.1	Udbetaling af årlige tilskud.....	20
14.2	Udbetaling af engangstilskud - efter faktura.....	20
14.3	Hvornår udbetales tilskuddet	20
14.4	Betingelser for udbetaling	20
14.5	Indberetning af tilskud til SKAT	21
14.6	Administrativ kontrol og besigtigelse.....	21
15.	Nedsættelse og tilbagebetaling af tilskud og bortfald af tilsagn.....	21
15.1	Udbetaling af engangstilskud.....	21
15.2	Udbetaling af årlige tilskud anmodet via Fællesskemaet.....	21
16.	Kontrol på stedet	22
16.1	Krydsoverensstemmelse.....	22
17.	Straffebestemmelser og svig.....	23
17.1	Straffebestemmelser.....	23
17.2	Svindel med tilskudsberettigelse eller brug af tilskud.....	23
17.3	Regler om konfiskation af ulovligt tømmer	23
18.	Force majeure	23
19.	Styrelsens brug af data	24
20.	Lovgrundlag	24
	Bilag 1.Ordforklaring.....	26
	Bilag 2.Bilag til ansøgning.....	28
	Bilag 3.Krav til projekter og aktiviteter	29
	Bilag 4.Hjemmehørende træarter	34
	Bilag 5.Uønsket vækst	35
	Bilag 6.Træarter i skovnaturtyperne	36
	Bilag 7.Tilskudssatser og tilskudsberettigede udgifter	37

1. Indledning

1.1 Kort om ordningen om tilskud til skov med biodiversitetsformål

Denne vejledning skal du bruge, når du ønsker at søge om tilskud til skov med biodiversitetsformål. Her finder du oplysninger om tilskudsordningens formål, hvem der kan søge, hvad du kan søge til, hvordan du søger tilskud, om de forskellige betingelser der gælder for at få tilskud og hvordan Landbrugsstyrelsen behandler og kontrollerer din ansøgning. Vejledningen beskriver mulighederne for at søge tilskud til særlig drift af skove med biodiversitetsformål. Tilskudsmulighederne dækker både skov med kortlagte Natura 2000 skovnaturtyper og andre skovområder, der kan give værdifulde levesteder for biodiversiteten.

På styrelsens hjemmeside www.lbst.dk kan du finde flere oplysninger om ordningen, links til at ansøge og vejledning. I vejledningen anvendes en række begreber, som er forklaret nærmere i bilag 1.

1.2 Ordningens formål

Tilskudsordningen er en del af det danske landdistriktsprogram 2014-2020, der har til formål at udvikle landdistrikterne, bl.a. ved at forbedre landbrugets konkurrenceevne, styrke indsatsen for at forbedre klimaet, bruge naturens ressourcer bæredygtigt og skabe en balanceret udvikling i landdistrikterne.

Det primære formål med tilskud til skov med biodiversitetsformål er at bidrage til, at sikre stabile levesteder for de arter, som er tilknyttet skov. Tilskud til skov med biodiversitetsformål er en del af aftalen om Naturpakken. Danmark har en forpligtelse til at beskytte truede dyre- og plantearter og mange af disse arter er knyttet til levesteder i skove. Det er nødvendigt at tage særlige hensyn i skovdriften, for at sikre levestederne for biodiversiteten. I skov med biodiversitetsformål tages de nødvendige hensyn, ved at skabe muligheder for ekstensiv skovdrift, skovgræsning, bevaring af gamle træer og genetablering af naturlig vandstand.

1.3 Hvem kan søge om tilskud til skov med biodiversitetsformål

Tilskudsordningen kan søges af private ejere af skov beliggende i og udenfor Natura2000 områder samt af kommuner med skov i Natura 2000 områderne.

Tilskuddet kan søges af og ydes til:

- Private ejere af skov. En privat ejer kan både være en person, et selskab, en fond, forening eller lignende. Det er kun den ejer, der står som ejer af skovarealet i Tingbogen eller dokumenteret via skøde, der kan søge om tilskud i henhold til denne tilskudsordning. Hvis skovarealet ejes af flere personer, et selskab, en fond, en forening eller lignende, skal der over for styrelsen udpeges en person, der kan godtgøre at repræsentere hele ejerkredsen.
- Kommuner med skov i Natura 2000 områder. Kommuner kan kun søge tilskud til aktiviteter, der har til formål at sikre Natura 2000 skovnaturtyper.

Skovejeren eller kommunen må ikke i forvejen være forpligtiget overfor offentlig myndighed til aftaler om skov med biodiversitetsformål på de samme arealer.

Der kan ikke søges om tilskud til kriseramte virksomheder, som defineret i EU-retningslinjerne for statsstøtte til landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter 2014-2020.

Tilsagnshaver

Tilsagnshaver er den der:

- søger om tilsagn om tilskud,
- modtager tilsagnet,
- er ansvarlig for, at aktiviteterne gennemføres,
- søger om udbetaling af tilskuddet og
- modtager tilskuddet.

1.4 Vigtige datoer og frister

Styrelsen kan modtage din ansøgning i perioden fra den 8. maj 2019 til den 10. juli 2019. Din ansøgning skal være modtaget i styrelsen senest den 10. juli 2019 kl. 23:59.

Hvis din ansøgning modtages efter ansøgningsfristen, vil den ikke blive behandlet, og den vil ikke blive overført til en eventuel næste ansøgningsrunde.

1.5 Afsatte midler og finansiering

Aktiviteterne finansieres af EU's landdistriktsmidler, og er underlagt EU's regelsæt om udvikling af landdistrikter. Til ansøgningsrunden på ordningen i 2019 er der afsat i alt 18 mio. kr. til skov med biodiversitetsformål.

1.6 Nyt siden sidst

Der er foretaget ændringer i regelsættet siden 2018:

- Tilskudsordningen administreret fra 1. januar 2019 af Landbrugsstyrelsen.
- Det er specificeret at en ansøgning kan kun omfatte arealer indenfor en topografisk sammenhængende skov.
- Ved skovgræsning kan der kun ydes tilskud til rydning af opvækst i hegnslinjen. Øvrig rydning begrænses til invasive arter jf. ordningens bestemmelser om tilskud til rydning af uønsket opvækst.

2. Administration af ordningen

Landbrugsstyrelsen administrerer ordningen og træffer afgørelse om tildeling af tilskud. Landbrugsstyrelsen modtager ansøgninger om tilskud til skov med biodiversitetsformål, prioriterer ansøgningerne og træffer afgørelse om tildeling af tilskud efter høring af kommuner, udbetaler din støtte og kontrollerer dine aktiviteter. Denne vejledning og andre oplysninger om tilskud til skov med biodiversitetsformål findes på styrelsens hjemmeside www.lbst.dk.

Du er velkommen til at kontakte styrelsen, hvis du har spørgsmål på tlf. 33 95 80 00, eller på lbst@lbst.dk.

I det følgende er Landbrugsstyrelsen anført som *styrelsen*.

3. Hvordan søger Du tilskud

Procedure for indsendelse af ansøgningsskema er beskrevet i ansøgningsblanketten, som kan findes via styrelsens hjemmeside www.lbst.dk. Ansøgningen udfyldes af ejer, eller ejer kan give en konsulent fuldmagt til at udfylde og underskrive ansøgningen. Fuldmagten skal vedlægges ansøgningen.

Hvis du ansøger med dit CPR-nr. opfordres du til at sende din ansøgning med sikker e-mail. Hvis du ikke kan sende med sikker e-mail fra din egen e-mail, kan du sende din ansøgning via din e-boks med vedhæftet ansøgningsblanket og bilag. Du skal adressere din ansøgning via e-boks til Landbrugsstyrelsen og skrive "Ansøgning om Skov med biodiversitetsformål" i såvel emnefeltet og tekstfeltet.

En ansøgning kan kun omfatte arealer indenfor én topografisk sammenhængende skov. En skov opfattes ikke som topografisk sammenhængende, hvis der er en indbyrdes afstand på mere end 50 meter. Adskilte parceller beliggende i samme skov med samme ejer, betragtes dog som én skov.

En ansøgning kan indeholde flere aktiviteter, som ligger indenfor den samme topografisk sammenhængende skov. Skoven kan godt bestå af flere ejendomsnumre. Indtegning af areal på kortbilag og arealopgørelse skal være eksklusiv areal, der ikke kan opnå støtte, fx skovveje og søer.

Ansøgningen skal vedhæftes de bilag, som styrelsen forlanger til brug for sagsbehandlingen, herunder følgende:

- *Indtegning af alle ansøgte aktiviteter i MiljøGIS. Dette gælder aktiviteterne: Areal med ekstensiv skovdrift for gammel eg og bøg hhv. øvrig løv; areal med skovgræsning; areal med naturlig vandstand; areal med træer til naturligt henfald; areal med rydning af uønsket opvækst; og areal med særlig indsats for arter*
- *Oversigtskort, der viser skovens beliggenhed og arealets beliggenhed i skoven (pdf fra MiljøGIS).*
- *Detailkort der viser det ansøgte areal i hele sin udstrækning (pdf).* Som baggrundskort skal der anvendes et forårsluftfoto uden blade på træerne. Målestoksforholdet skal ligge indenfor intervallet 1:2.000 til 1:5.000.
 - For arealer med kortlagte Natura 2000-skovnaturtyper skal disse fremgå af kortet.

- For arealer med HNV-skov med score ≥ 8 skal disse fremgå af kortet.
- For arealer med biotopregistrering i driftsplan, certificering eller lignende, skal disse fremgå af kortet.
- For ansøgninger, hvor grønne driftsplaner indgår, skal relevante dele af den grønne driftsplan være vedlagt ansøgningen.
- Detailkort med indtegnning af elforsyning, drikkevandsforsyning og fangfold for tilskud til forberedelse af skovgræsning.
- Liste med angivelse af træart, diameter og positioner (UTM/EUREF89) for træer til naturligt henfald.
 - De præcise positioner kan efter aftale eftersendes i forbindelse med anmodning om tilskud, hvis registreringen først udføres efter tilsagn er givet. Bemærk, at der efter tilsagnet ikke kan udbetales tilskud til flere eller større træer end ansøgt.
- Specificeret budget og ved udgifter over 50.000 kr. skal der indsendes 2 direkte sammenlignelige bindende tilbud fra uafhængige leverandører. I tilbuddene skal de enkelte aktiviteter være prissat særskilt med enhedspriiser og omfang. Landbrugsstyrelsen kan dispensere fra kravet om direkte sammenlignelige tilbud, hvis der alene findes én leverandør af den konkrete vare eller tjenesteydelse. Ansøgers begrundelse for kun at vedlægge et tilbud skal fremgå af ansøgningen. Der skal vedlægges budget og tilbud ved ansøgning om tilskud til følgende opgaver:
 - Forberedelse til skovgræsning.
 - Forberedelse af naturlig vandstand.
 - Rydning af uønsket opvækst.
- Nødvendige tilladelser og dispensationer fra offentlige myndigheder, se afsnit 6.1.
- Eventuel fuldmagt til en konsulent.

3.1 Arealets indtegnning og nøjagtighed

Det digitale kort skal indtegnes via MiljøGIS. Indtegningen i MiljøGIS skal være modtaget senest samtidig med indsendelsen af ansøgningen, idet der lukkes for muligheden for at indtegne efter ansøgningsfristen. Bemærk, at det ikke længere er muligt at indsende GIS-filer med indtegninger pr. mail. Vejledning i brug af MiljøGIS findes på <https://miljoegis3.mim.dk/spatialmap?profile=privatskovtilskud>.

I forbindelse med opmåling af areal og tilpasning af polygon skal du være opmærksom på følgende:

1. Opmålingen bør foretages med en GPS med datakorrektion, så den opnår en nøjagtighed, hvor arealet kan opmåles med en nøjagtighed på 0,01 ha. Polygonen skal sendes i filformatet TAB, SHAPE eller GML med referencen UTM/EUREF89.
2. Der måles til dyrkningsgrænsen maksimalt 1,5 meter fra planten. Spor under 6 meter inde i projektarealet kan indgå i det tilplantede areal. Veje, skovveje, eksisterende bevoksninger, søer, moser og andre udyrkede arealer kan ikke indgå i det tilplantede areal.
3. Polygonen skal desuden klippes så den ikke overskrider matrikelskel til andre ejere.
4. Husk at utilplantede arealer på mere end 100m² skal måles fra
5. For at reducere arealet til det der er givet tilsagn til, må der ikke klippes af skovbrynsarealer, hvis de herved bliver smallere end det som kræves i tilsagnet. Klip i stedet i udkant mod anden fredskov, hvor der ikke er plantet skovbryn, eller klip en ø inde i projektet – f.eks. i forbindelse med en eksisterende lysning.
6. Der skal indsendes én og kun én polygon for hvert sammenhængende skovstykke. Polygonen skal således ikke opdeles i bevoksninger, afdelinger eller lignende. Utilplantede arealer som er større end 100m² skal dog enten klippes ud eller være indtegnet som separate polygoner.

Tilskud til ekstensiv skovdrift, skovgræsning og naturlig vandstand er arealbaserede, dvs. at der hvert år i en år-række udbetales støtte på grundlag af arealets størrelse, og det er derfor vigtigt at du indtegner præcis det areal, du søger tilskud til. Hvis der ikke er overensstemmelse mellem det indtegnede areal og det areal du har anført i ansøgningen, vil du få et høringsbrev fra os, hvor du bliver bedt om enten at nedskrive arealet i ansøgningen eller gøre din GIS-indtegnning mindre.

Tilskud til rydning af uønsket opvækst, forundersøgelse og fysisk etablering af naturlig vandstand, forberedelse til skovgræsning og særlig indsats for arter er investeringsbaserede, hvilket betyder at der udbetales et engangstilskud.

Tilskud til bevaring af træer til naturligt henfald, indtegnes som hele det område, hvor der udpeges træer til naturligt henfald. Tilsvarende indtegnes den forventede placering og udbredelse af områder med etablering af naturlig vandstand. Den præcise position af træer til henfald og områder med vand kan indtegnes efter at der er givet tilsagn, men inden der kan udbetales tilskud.

Alle træer, hegn mm. skal være let genfindelige i skoven, for at lette driften og opfylde forpligtelserne. Tilskudsarealer skal i ansøgningen og i anmodninger om udbetaling af tilskud være opgjort i hektar med to decimalers nøjagtighed. Bemærk, at ved afrunding til 2 decimaler, rundes der altid ned.

3.2 Kvittering for ansøgning

Du vil modtage en automatisk kvitteringsmail når styrelsen har modtaget din ansøgning. Hvis du har sendt din ansøgning og ikke modtaget et uddybende kvitteringsbrev med sagsnummer for ansøgningen inden for 6 uger, bør du kontakte styrelsen, for at sikre, at din ansøgning er modtaget i styrelsen.

3.3 Behandling af ansøgninger

Styrelsen kontrollerer, om alle nødvendige oplysninger indgår i ansøgningen, og om arealet overholder støtteberettigelseskriterierne og de forpligtelser, som stilles til tilskuddet. Ved behov for supplerende oplysninger om ansøgningen, vil styrelsen kontakte dig eller din konsulent. Hvis en ansøgning er særlig mangelfuld, kan den ikke behandles, og vil blive returneret til dig uden videre behandling.

Der henvises til afsnit 6.1 for tilladelser fra offentlige myndigheder og øvrig lovgivning.

4. Hvad gives der tilskud til

Der gives tilsagn om tilskud til aktiviteter, som bevarer eller fremmer biodiversiteten på bestemte skovarealer. Der er mulighed for at kombinere flere biodiversitetsfremmende aktiviteter (se Tabel 1). Tilskudsordningen kan for samme arealer kombineres med tilskudsordningen for privat urørt skov som administreres af Miljøstyrelsen, såfremt de ansøgte aktiviteter understøtter formålet med urørt skov (se Tabel 1).

4.1 Ekstensiv skovdrift

Du kan søge om arealtilskud til ekstensiv skovdrift, som omfatter naturlig foryngelse og stævning, begrænset jordbearbejdning, fremme af karakteristiske og hjemmehørende træarter og bevaring af dødt ved mm.

4.2 Skovgræsning inklusiv forberedelse

Du kan søge om arealtilskud til skovgræsning, hvis det konkret vurderes, at arealet har naturmæssigt gavn af græsningsdrift. Tilskud til forberedelse til skovgræsning er kun mulig i kombination med arealtilskud til skovgræsning.

4.3 Naturlige vandstand, inklusiv forundersøgelse

Du kan søge om arealtilskud til naturlige vandstand, hvis det konkret vurderes, at arealet har naturmæssigt gavn af hævede vandstand, herunder også tilgrænsende skovarealer, der bliver påvirket af hævet vandstand. Omfanget af påvirkningen skal være dokumenteret i en teknisk forundersøgelse. Du kan søge om tilskud til forundersøgelse og den fysiske etablering af naturlige vandstand.

4.4 Bevaring af træer til naturligt henfald

Du kan søge om tilskud til bevaring af 5-20 hjemmehørende træer pr. hektar til naturligt henfald. Træerne skal registreres med GPS-positioner og markeres fysisk, så de kan lokaliseres. Maksimalt 50 % af de træer, der ansøges om tilskud til, må stå i de yderste 20 meter af skoven (skovbryn).

4.5 Rydning af uønsket opvækst, herunder arter der optræder invasivt

Du kan søge om tilskud til rydning af uønsket opvækst. Der gives kun tilskud til at bekæmpe opvækst af invasive arter (bilag 5), der udgør en trussel mod Natura 2000 skovnaturtyper eller bevaringsværdige egekrat eller som forberedelse til skovgræsning ved rydning af hegnslinjer.

4.6 Særlig indsats for arter som er beskyttet efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver

Du kan søge om tilskud til indsatser for Bilag IV arter¹ både i og udenfor Natura 2000-områder, baseret på udtalelser fra relevante myndigheder.

4.7 Tilskuddene kan kombineres med visse andre tilskudsaktiviteter

Tabel 1. Kombinationsmuligheder for tilskud baseret på aktiviteter med biodiversitet som formål.

Tilskudsbase- ret aktivitet	Ekstensiv skovdrift	Skov- græsning	Bevaring af træer	Naturlig vandstand	Rydning af uønsket op- vækst	Særlig ind- sats for arter
Ekstensiv skovdrift		÷	✓	✓*	✓	✓
Skovgræsning			✓	✓*	✓	✓
Bevaring af træer				✓	✓	✓
Naturlig vand- stand					✓	✓
Rydning af uønsket op- vækst						✓
Urørt skov (an- den ordning)	÷	✓*	÷	✓*	✓	✓

* Der kan søges om kompensation af fakturabaserede udgifter, men ikke for tab af indkomst som allerede er dækket af arealtilskud til anden aktivitet.

Der ydes ikke tilskud til aktiviteter der allerede er dækket af lignende tilsagn om tilskud med tilsvarende forpligtelser, for eksempel offentlige tilskud.

Der ydes ikke tilskud til aktiviteter, der er pligt til at foretage i henhold til skovloven, anden lovgivning eller tinglyste servitutter. Det kan eks. være en fredning, en skovlovsaftale eller en beskyttelse af træbevoksede moser efter naturbeskyttelseslovens § 3².

Der ydes ikke fuldt tilskud, hvis styrelsen vurderer, at en eksisterende beskyttelse af arealet delvist kan sidestilles med denne ordning.

Der kan ikke ydes tilskud til aktiviteter med tilskudsberettigede udgifter, der er påbegyndt, inden der er givet tilsagn om tilskud. Dette gælder forberedelse til skovgræsning, forberedelse og etablering af naturlig vandstand, rydning af uønsket opvækst og særlig indsats for arter.

¹ <http://mst.dk/natur-vand/natur/international-naturbeskyttelse/eu-direktiver/naturbeskyttelsesdirektiver/bilag-iv-arter/>.

² Det er i hvert enkelt tilfælde kommunen, der på styrelsens forespørgsel foretager en vurdering af, om et skovareal er omfattet af en beskyttelse efter naturbeskyttelseslovens § 3.

5. Tilskuddets størrelse

Tabel 2. Oversigt over tilskudssatserne for de forskellige tilskudsformer.

Tilskudsberettiget aktivitet	Tilskudssats	Udbetalingsperiode	Varighed
Ekstensiv drift af skov med hjemmehørende træarter			
· Gammel bøg og eg ¹⁾	800 kr./ha/år	20 år	20 år
· Øvrig løv ²⁾	450 kr./ha/år	20 år	20 år
Skovgræsning	1.480 kr./ha/år	5 år	5 år
Forberedelse til skovgræsning	100 % af de tilskudsberettigede udgifter, dog loft for hegn.	Engangsbetaling	
Naturlig vandstand	300 kr./ha/år	20 år	Varig
Forberedelse til naturlig vandstand (Forundersøgelse og fysisk etablering)	100 % af tilskudsberettigede udgifter	Engangsbetaling	
Bevaring af 5-20 træer pr. ha til naturligt henfald med dbh			
> 25 - 50 cm	35 kr./træ/år	20 år	Varig
> 50 - 75 cm	65 kr./træ/år		
> 75 cm, alle træarter udtagen eg	95 kr./træ/år		
> 75 cm, eg	125 kr./træ/år		
Rydning af uønsket opvækst	100 % af tilskudsberettigede udgifter	Engangsbetaling	
Særlig indsats for arter	100 % af tilskudsberettigede udgifter	Engangsbetaling	

1) Eg og bøg ≥ 100 år. Bevoksningens overetage skal have et kronedække på mindst 30 % på tilsagnstidspunktet.

2) Eg og bøg < 100 år og øvrige løvskovsbevoksninger

Tilsagn til investeringstilskud (engangstilskud) skal udnyttes inden for 2 år fra tilsagnsdatoen. For tilskud til rydning af uønsket opvækst kan det aftales, at investeringstilskuddet skal udnyttes indenfor 5 år i tilfælde hvor der stilles vilkår om at rydning skal foretages af flere omgange og over flere år. For forberedelse til skovgræsning skal investeringen opretholdes i 5 år fra udbetaling af aktiviteten.

Der ydes tilskud på op til 100 % til udgifter, der er direkte relateret til aktiviteten. For hegn til forberedelse af skovgræsning ydes der maksimalt tilskud på 30 kr./m inklusiv hegnsplanter (eks. færiste og låger), rydning af opvækst i hegnslinje, knusning af stød og eventuelle spændingsforstærkere. Etablering af strømforsyning kan regnes separat fra de 30 kr./m. Der skal sikres rimelige priser, og indhentes mindst 2 bindende tilbud på opgaven. I tilbuddene skal de enkelte aktiviteter prissættes særskilt med enhedspriser og omfang. Tilskudsberettigede udgifter fremgår af bilag 7.

Der er fastsat et minimumsbeløb på 10.000 kr. pr. ansøgning, hvorunder der ikke gives tilsagn.

6. Betingelser for tilsagn om tilskud

Der er en række betingelser, du skal opfylde, for at kunne opnå tilsagn og/eller bibeholde dit tilsagn, uden at tilskuddet bliver nedsat eller tilsagnet bortfalder. Betingelserne er opdelt i fire kategorier: a) Kriterier for støtteberettigelse, b) forpligtelser, c) andre forpligtelser og d) generelle betingelser.

Manglende overholdelse af betingelserne i de fire kategorier har forskellige konsekvenser for dit tilsagn om tilskud. Se kapitel 20 om *Nedsættelse og tilbagebetaling af tilskud og bortfald af tilsagn*.

a) Kriterierne for støtteberettigelse er følgende:

- Tilsagnsarealet skal være minimum 0,5 hektar.
- Tilsagnsarealet skal være naturmæssigt værdifuldt skov overvejende bevokset med hjemmehørende træarter (bilag 4).
- Der er eller bliver pålagt fredskovspligt på tilsagnsarealer med tinglysning af naturlig vandstand og træer til naturligt henfald.

Der kan i tilsagnsarealet ikke medtages arealer, hvis egenskaber eller formål ikke understøtter en udvikling af naturmæssigt værdifulde skovarealer. Det kan fx være intensivt dyrkede beplantninger, befæstede veje, søer eller arealer med friluftsfaciliteter.

Manglende overholdelse af kriterier for støtteberettigelse medfører bortfald af hele dit tilsagn og tilbagebetaling af udbetalt tilskud.

Styrelsen kan også træffe afgørelse om bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud, hvis du har givet urigtige, eller vildledende, eller fortiet oplysninger af betydning for sagens afgørelse.

b) Forpligtelserne er følgende:

Tilskud til ekstensiv skovdrift:

- Der skal foretages naturlig foryngelse, stævning eller undtagelsesvist gentilplantning i etaper.
- Jordbearbejdning må kun foretages i striber eller punktvis på samlet 1/3 af arealet.
- Der må ikke gødskes, anvendes kemisk bekæmpelse eller kalkning.
- Ingen øget afvanding, dog må fungerende grøfter vedligeholdes.
- Karakteristiske og hjemmehørende træarter skal fremmes.
- Dødt ved og træer med hulheder skal bevares.

De enkelte elementer er defineret nærmere i bilag 3.

Tilskud til skovgræsning inklusiv forberedelse:

- Arealet skal fremstå afgræsset i tilsagnsperioden.
- Afgræsningen skal ske med husdyr.
- Der må ikke tilskudsfores på tilsagnsarealet, og dyrene må ikke kunne tilgå tilskudsfoeding udenfor tilsagnsarealet.
- Skoven skal drives som ved tilskud til ekstensiv skovdrift.
- Hegn opsættes og vedligeholdes på en sådan måde, at det opfylder formålet med at holde græssende husdyr inde i skovgræsningen i hele tilsagnsperioden.
- Der ydes kun tilskud til nødvendige hegnstyper.
- Der ydes alene tilskud til rydning af opvækst i hegnslinjen. Øvrig rydning begrænses til invasive arter jf. ordningens bestemmelser om tilskud til rydning af uønsket opvækst.
- Hegnet skal opsættes og vedligeholdes på en sådan måde, at det opfylder formålet med at de græssende husdyr inde i skovgræsningen i hele tilsagnsperioden.

Tilskud til naturlig vandstand inklusiv forberedelse:

- Aktiviteten skal helt eller delvist genskabe naturlig vandstand, dvs. hæve vandstanden.
- Tekniske forundersøgelser skal omfatte undersøgelser der beskriver tekniske og biologiske forhold af betydning for etablering af naturlige, hævet vandstand, herunder størrelse af det påvirkede areal, påvirkning af jordbundsforhold, topografi, flora og fauna, og evt. påvirkning af tilgrænsende områder.

Tilskud til bevaring af træer til naturligt henfald:

- Der skal bevares 5-20 levende træer pr. hektar til naturligt henfald.
- Maksimalt 50 % af træerne på et ansøgt areal må stå i de yderste 20 m af skoven (skovbryn).
- Træerne skal have en diameter på mindst 25 cm og skal udgøre en del af kronetaget i bevoksningen.
- Træerne skal være hjemmehørende (se bilag 4) og for Natura 2000-arealer skal de som udgangspunkt være hovedtræarter for skovnaturtypen.
- Træerne må ikke skades tilsigtet.
- Træerne skal registreres med GPS-positioner og markeres fysisk, så de kan genfindes i skoven³.
- Hvis træerne, som skal bevares, falder ned over hegn, stier, veje, fortidsminder og lignende, må de skæres op i nødvendigt omfang for at kunne skubbes/trækkes til side, men alt træ skal efterlades på stedet til naturligt henfald.
- Hvis et træ eller dele af et træ udgør en sikkerhedsrisiko for mennesker eller bygninger, kan træet efter aftale med styrelsen fældes eller beskæres. Det er en betingelse af, at træet efterlades på stedet. Der bør generelt ikke udpeges træer til død og henfald, der vil kunne udgøre en risiko for færdslen på stærkt befærdede veje og stier.
- I tilfælde hvor det af skovejeren vurderes, at et træ/en gren ud til offentlig vej eller sti udgør en akut risiko, kan skovejeren tage telefonisk kontakt til styrelsen og indsende et situationsfoto, som viser fældningsbehov- og omfang. Styrelsen kan give umiddelbar dispensation på baggrund af en vurdering af sagen. Hvis det ikke er muligt at få umiddelbar kontakt til styrelsen kan der søges om efterfølgende lovliggørelse (kapitel 21) mod dokumentation af behovet for et akut indgreb.

Tilskud til rydning af uønsket opvækst:

- Rydningen skal have til formål, at:
 - bekæmpe opvækst af invasive arter (bilag 5), der udgør en trussel mod Natura 2000 skovnaturtyper,
 - bekæmpe opvækst af invasive arter (bilag 5), der udgør en trussel mod bevaringsværdige egekrat,
 - fastholde små lysninger i skoven ved rydning af opvækst⁴.
 - Rydde nødvendige hegnslinjer.
- Rydning må ikke negativt påvirke skovtilknyttede arter, der er beskyttet efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver (Bilag IV-arter)⁵.
- Hvis der forventes opnåelse af en indtægt ved salg af de ryddede effekter, skal dette oplyses i forbindelse med ansøgningen. Nettoindtægten skal fremgå af indberetningen af rydningsaktiviteten.
- Der kan søges om tilskud til rydning af samme areal igen 5 år efter, at der sidst er blevet ydet tilskud til rydning.
- Der ydes ikke tilskud til at bekæmpe arter, som ejer i forvejen har pligt til at bekæmpe.
- Der ydes ikke tilskud til arealer, hvor ejer i forvejen har pligt til at rydde opvækst.

Tilskud til særlig indsats for arter:

- Der gives tilskud til målrettede indsatser for skovtilknyttede arter, som er beskyttet efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver (Bilag IV) eller skovtilknyttede arter på den danske rødliste.
- Arternes tilstedeværelse på det ansøgte areal skal kunne dokumenteres med eksempelvis udpegningsgrundlaget for et Natura 2000 område, udtalelse fra en kommune, organisation eller andre med kvalificeret kendskab til arternes levesteder.

³ Træerne kan f.eks. markeres fysisk med ridsning, spraymaling, eller metalskilt (livstræskilt).

⁴ Små lysninger i skoven kan være lysåbne skovenge, fortidsminder, småarealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, skovlovens § 28 eller lignende. Arealerne skal være under tilgroning og ønskes holdt uden eller med spredt træbevoksning af hensyn til arealet som levested.

⁵ <http://mst.dk/natur-vand/natur/international-naturbeskyttelse/eu-direktiver/naturbeskyttelsesdirektiver/bilag-iv-arter/>.

- Der kan eksempelvis gives tilskud til veteranisering af træer til gavn for træboende arter, opsætning af redekasser for hasselmus eller flagermus.
- Der gives ikke tilskud til plantning for hasselmus, da dette er dækket af anden ordning⁶.

Styrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra ovenstående under afsnit b om forpligtelser, hvis det fremmer formålet med ordningen, eller det er nødvendigt i forhold til sikkerhed eller sundhed for mennesker, husdyr eller bebyggelse. Der kræves forudgående skriftlig dispensation fra styrelsen.

Der må fortsat gerne drives jagt på arealet, hvis dette er lovligt og tilladt. Arealet skal fortsat være tilgængeligt for offentligheden i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens bestemmelser.

c) Andre forpligtelser kan være følgende:

Styrelsen kan i et tilsagn fastsætte yderligere tilskudsvilkår med henblik på at opfylde til ordningens formål og hensynet til anden lovgivning.

For større ejendomme (over 200 ha for tilsagn hvor der indgår kortlagte Natura 2000 skovnaturtyper og over 100 ha for øvrige arealer) vil der i henhold til Landdistriktsforordningen blive stillet vilkår om, at der foreligger en driftsplan.

Vedrørende ekstensiv skovdrift, kan der eksempelvis stilles vilkår om arealstørrelse for ekstensiv drift samt tidspunkt og frekvens for stævningsdrift.

Vedrørende skovgræsning, kan der eksempelvis stilles vilkår om arealstørrelse, græsningstryk og udbindingsperiode i forhold til ordningen formål.

Vedrørende rydning, kan der eksempelvis stilles vilkår for at yde tilskud til rydning afhængig af lokaliteten og formålet med rydningen på det konkrete areal. Vilkår kan f.eks. være:

- Rydningen skal foretages på et bestemt tidspunkt på året.
- Rydningen skal foretages af flere omgange og over flere år.
- Anvendelse af bestemt metode.
- Efterladelse eller fjernelse af det afskårne materiale fra arealet.

d) De generelle betingelser er følgende:

- Du indsender indberetning om aktivitetens etablering eller igangsættelse inden for den frist, som styrelsen har anført i tilsagnet (senest 2 år efter tilsagnsdatoen).
- Du overholder din oplysningspligt (se nedenstående om oplysningspligt).
- Aktiviteten skal opretholdes, dvs. at aftalen om skov med biodiversitetsformål ikke må ændres, se dog kapitel 15, *Særligt om opretholdelse af aktiviteter*.
- Orienteringspligt overfor styrelsen om forhold der vil have indflydelse på aktiviteter nu og fremover. Det er f.eks. foranstående ejerskifte forud for tinglysning, planlægning eller andre hændelser, der kan have indflydelse på overholdelsen af forpligtelserne.

6.1 Tilladelser fra offentlige myndigheder og øvrig lovgivning

Det er tilsagnshavers ansvar at opnå de nødvendige tilladelser fra offentlige myndigheder inden udbetaling kan finde sted. Et tilsagn om tilskud erstatter således ikke myndighedsbehandlingen af en aktivitet efter gældende lovgivning, eksempelvis planloven, naturbeskyttelsesloven, vandløbsloven, habitatbekendtgørelsen m.v. Dispensationer skal vedhæftes ansøgningen. For ansøgningsrunde 2019 vil Landbrugsstyrelsen som konsekvens af overførslen af tilskudsordningen fra Miljøstyrelsen pr. 1. januar 2019 forestå høring af skovlovsmyndigheden.

Hvis du for sent opdager, at der er behov for en dispensation eller at dispensationssagen ikke er afgjort inden ansøgningsfristen, kan behandling af tilskudssagen og dispensationsansøgningen ske samtidigt. I dette tilfælde skal kopi af dispensationsansøgningen inkl. kortbilag vedhæftes tilskudssagen.

⁶ Tilskudsordning for plantning af buske for at sikre levesteder for hasselmus kan søges via Naturstyrelsens hjemmeside: <http://naturstyrelsen.dk/naturoplevelser/jagt/tilskud/plant-for-hasselmusen/>

For stævning og skovgræsning vil det kræve dispensation fra skovlovens § 9, nr. 1, hvis mere end 10 % af et fredskovspligtigt areal skal drives med stævning eller skovgræsning. Dispensationsansøgning skal i sådanne tilfælde vedlægges ansøgningen om tilskud, hvorefter der sker samtidig behandling.

Særligt for Natura 2000 områder: I forbindelse med tilskudsaktiviteten 'Ekstensiv skovdrift' skal både stævning og mindre renaftdrift ved etapevis gentilplantning anmeldes til Miljøstyrelsen jf. [Anmeldeordning Natura 2000 - fredskovsarealer](#).

Særligt for hensyn til beskyttede og fredede fortidsminder i skov: Plejepligten for fortidsminder tilsidesættes ikke ved tilsagn om tilskud. Det præciseres desuden, at muligheden for opskæring og flytning af naturligt henfaldene træer også gælder for henfald af træ på fortidsminder, således at tilskudsordningen ikke forhindrer opfyldelse af plejepligten.

6.2 Tinglysning

Aftaler om træer til naturligt henfald og naturlig vandstand tinglyses på ejendommen. Ved tinglysningen bruges det digitale kort, som er indsendt med ansøgningen, eller senere godkendte ændringer og indberetninger af træpositioner, samt ejeren af ejendommens CPR-nummer eller CVR-nummer. Styrelsen afholder udgifter til tinglysning. Tinglysningen foretages først, når der er anmodet om udbetaling af tilskuddet.

6.3 Fredskovspligt

Hvis skoven ikke allerede er pålagt fredskovspligt, skal arealer med *tinglyste* aktiviteter (naturlig vandstand og træer til naturligt henfald) pålægges fredskovspligt efter skovlovens § 4. Det betyder, at arealet fremover skal opfylde skovlovens bestemmelser. Fredskovspligten er bindende og det er som udgangspunkt ikke muligt at komme ud af fredskovspligten, selv om tilskud eventuelt opgives eller tilbagebetales. Hvis der er småbiotoper som mindre træbevoksninger, heder, moser, overdrev, ferske enge, fortidsminder og lignende på tilsagnsarealet, skal disse småbiotoper indgå i det fredskovspligtige areal.

6.4 Oplysningspligt

Hvis styrelsen forlanger det, skal du afgive en erklæring til styrelsen om, hvorvidt betingelserne for tilsagn om tilskud fortsat opfyldes.

Du har også pligt til at give styrelsen skriftlig meddelelse om forhold, der kan medføre bortfald af tilsagn, nedsættelse eller tilbagebetaling af tilskuddet. Er du i tvivl om, hvorvidt du har pligt til at oplyse om forhold af betydning for din aktivitet, bør du henvende dig til styrelsen.

Du er pligtig til at fremvise faktura, regnskab m.v. hvis styrelsen forlanger det på baggrund af en konstateret overtrædelse af aftalen.

7. Afgørelse om tilsagn om tilskud eller afslag, herunder prioritering

Når styrelsen har behandlet din ansøgning og truffet beslutning om, hvorvidt du får tilsagn om tilskud eller afslag på din ansøgning, sendes afgørelsen til dig.

Hvis du får tilsagn om tilskud, sender styrelsen et tilsagnsbrev, hvoraf det fremgår, hvad der er gældende for dit tilsagn.

Der kan gives afslag eller delvist afslag til ansøgninger, hvis styrelsen vurderer, at:

- ansøgningen ikke er tilstrækkeligt oplyst.
- ansøgningen ikke lever op til støtteberettigelseskriterierne.
- aktiviteterne ikke kan godkendes af kommunen, herunder en negativ vurdering i forhold til Natura 2000.
- aktiviteterne ikke opnår prioritering i henhold til den økonomiske ramme.

Hvis du får delvist tilsagn om tilskud, indeholder tilsagnet desuden en begrundelse for de dele af ansøgningen, som styrelsen ikke har fundet tilskudsberettiget samt henvisning til lovgrundlag.

Hvis du får afslag på din ansøgning, sender styrelsen et afslagsbrev med en begrundelse med henvisning til lovgrundlaget, der gælder for afslaget.

7.1 Prioritering af ansøgninger

Ansøgninger, der opfylder kriterierne for støtteberettigelse, vil blive prioriteret i forhold til areal med Natura 2000 skovnaturtyper og deres tilstandsklasser, samt arealer med HNV \geq 8 eller biotopregistrerede arealer i en driftsplan eller lignende (se tabel 3). Indenfor hver kategori i tabel 3 prioriteres ansøgningerne efter areal i faldende rækkefølge.

Såfremt en ansøgning efter prioritering ikke kan rummes inden for beløbsrammen, men hvor beløbsrammen ikke er brugt, kan styrelsen give en ansøger tilbud om tilpasning af ansøgning i forhold til den resterende beløbsramme.

Tabel 3. Prioriteringsrækkefølge for tilskudsprojekter

Prioritet	Prioriteringskriterier
1	<i>Areal indeholder \geq50 % Natura 2000 skovnaturtyper</i>
1a	Areal med tilstandsklasse 1 og 2
1b	Areal med tilstandsklasse 3, 4 og 5
2	<i>Areal $<$50 % Natura 2000 skovnaturtyper</i>
2a	Areal med tilstandsklasse 1 og 2
2b	Areal med tilstandsklasse 3, 4 og 5
3	<i>Areal uden Natura 2000 skovnaturtyper</i>
3a	Areal med HNV \geq 8 eller antal ha med biotopregistrering i driftsplan, certificering eller lignende
3b	Arealer, der i øvrigt opfylder tilskudskriterierne (afsnit 10) (areal i faldende rækkefølge)

7.2 Sagsbehandlingstid

Styrelsen forventer, at du vil få svar på din ansøgning inden udgangen af 2019.

8. Anmodning om tilskud

8.1 Anmodning om engangstilskud

Anmodning om udbetaling af engangstilskud skal ske Landbrugsstyrelsen, Tønder, Vandnatur@lbst.dk. Det vil fremgå af tilsagnsbrevet, hvordan der skal anmodes om udbetaling af engangstilskud og hvilke oplysninger, der skal vedlægges anmodningen.

8.2 Anmodning om årlige tilskud

Anmodning om udbetaling af de flerårige rateudbetalte tilskud skal ske via Landbrugsstyrelsens Fællesskema. Udbetaling af tilskuddet foretages af Landbrugsstyrelsen. Hvis tilsagnshaver ikke er oprettet som bruger i Fællesskemaet skal dette gøres inden Fællesskemaet kan udfyldes. På Landbrugsstyrelsens hjemmeside findes en vejledning til at komme godt i gang med 'tast selvservice'.

Anmodning om udbetaling i Fællesskemaet skal ske inden for den frist som Landbrugsstyrelsen har anført i tilsagnsbrevet. Anmodning i Fællesskemaet er samtidig erklæringen om, at betingelserne for tilsagnet er overholdt. Hvis betingelserne ikke er overholdt for hele eller dele af tilsagnet, skal du kontakte Landbrugsstyrelsen inden indberetning i Fællesskemaet, så sagen kan berigtiges.

Efter 1. indberetning skal der hvert år anmodes om udbetaling af tilskud i Fællesskemaet i hele tilsagnets periode. Hvis der et år ikke anmodes om det årlige tilskud i Fællesskemaet, bortfalder den pågældende rate. Hvis tilsagnet ikke anmodes i Fællesskemaet inden for den frist som er fastsat i tilsagnsbrevet, afsluttes sagen uden yderligere varsel.

Fristen for indsendelse af Fællesskema fremgår af Landbrugsstyrelsens hjemmeside. Hvis fristen overskrides, reduceres årets udbetaling eller bortfalder helt. Vejledning omkring fristoverskridelse, og generelt til anmodning om skovtilsagn findes på Landbrugsstyrelsens hjemmeside.

Bemærk, at Fællesskemaet skal indsendes med den brugerID, der svarer til tilsagnshaver, registreret hos Landbrugsstyrelsen. Dvs. at det skal være samme CVR-nr. eller CPR-nr., der står som tilsagnshaver. Det er ikke muligt at bortforpagte et tilsagn om tilskud.

8.3 Tinglysning

Tinglysningsprocessen for træer til naturligt henfald og etablering af naturlig vandstand igangsættes først, når der er anmodet om udbetaling i Fællesskemaet, med mindre andet fremgår af tilsagnet. Tilskuddet kan ikke udbetales før, der er foretaget tinglysning. Det samme gælder for pålæg af fredskovspligt.

Se yderligere om tinglysning i kapitel 6.

9. Klageadgang

Afgørelser efter denne bekendtgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet efter reglerne i lovens § 62 og § 63. Klagen skal indgives skriftligt til Landbrugsstyrelsen og skal være indgivet senest 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

10. Særligt om opretholdelse af aktiviteter

Aftaler om ændret vandstand og bevaring af træer til naturligt henfald på ejendommen er varige, og vil blive tinglyst på ejendommen. Disse forpligtigelser vil følge ejendommen ved ejerskifte. Aftalerne er først bindende for dig og fremtidige ejere, når du selv har underskrevet tinglysningen og aftalerne er endeligt tinglyst.

Du har pligt til at opretholde aftalen om tilskud til skov med biodiversitetsformål, så længe du anmoder om tilskud på aftalen. Aftaler om forberedelse til skovgræsning og særlig indsats for arter skal opretholdes i mindst 5 år fra udbetaling af aktiviteten.

11. Ændring af aktiviteter

Inden du anmoder om udbetaling af tilskuddet, kan du søge om ændring af dine aktiviteter.

Landbrugsstyrelsen kan efter skriftlig ansøgning godkende ændringer af et projekt, såfremt ændringen er i overensstemmelse med kravene til projektet, og projektet efter ændringen ville være blevet prioriteret på ansøgningstidspunktet. Ansøgning om ændring af et projekt skal godkendes af Landbrugsstyrelsen, inden ændringen må sættes i gang og skal være modtaget i Landbrugsstyrelsen senest to måneder før den dato, hvor projektet senest skal være afsluttet.

Tilsagnsbeløbet kan ikke forhøjes i forbindelse med ændring af et projekt.

Din ansøgning skal indeholde beskrivelse af ændringen, begrundelse for og bemærkninger til ændringen. Ændringer kan medføre, at der skal gennemføres en ny vurdering af tilskudsaftalen. Hvis ændringen medfører, at der skal rettes i indtegningen af tilskudsarealet, skal du kontakte Landbrugsstyrelsen, Vandnatur@lbst.dk, for at få mulighed for at redigere dine indtegninger.

Alle ændringer skal godkendes af styrelsen, inden du sætter ændringen i gang. Det betyder også, at ændringer ikke kan godkendes med tilbagevirkende kraft. Du skal derfor hele tiden være opmærksom på, om aktiviteter forløber som de skal, eller om du har behov for at søge om en ændring, så ændringerne kan iværksættes fremadrettet efter styrelsens godkendelse.

Styrelsen kan godkende dit ønske om at ændre en aktivitet på betingelse af, at ændringen efter styrelsens vurdering er i overensstemmelse med formålet med tilskudsordningen.

Når din ansøgning om ændring er behandlet og styrelsen har truffet afgørelse, får du meddelelse om den endelige afgørelse.

Når indberetningen er indsendt, må der ikke foretages ændringer i forhold til betingelserne i tilsagnet.

11.1 Forsinkelse

Hvis du ikke kan overholde fristen for igangsætning af en aktivitet, kan du skriftligt ansøge styrelsen om dispensation til forlængelse. Forsinkelser vil oftest skyldes, at den aftalte forberedelse til skovgræsning eller etablering af naturlig vandstand ikke kan nås.

Ansøgning om forlængelse af projektperioden skal være modtaget i Landbrugsstyrelsen senest 10 dage før den dato, hvor projektet senest skal være afsluttet. Ændring af projektets slutdato kan godkendes af Landbrugsstyrelsen, dog ikke ud over den 31. december 2022.

Din ansøgning om forlængelse af indberetningsfristen skal indeholde følgende oplysninger:

- Kort redegørelse for årsagen til, at aktiviteten er forsinket og ikke kan indberettes indenfor fristen i tilsagnsbrevet.
- Angivelse af dato for, hvornår aktiviteten kan indberettes.

- Begrundet redegørelse for, hvordan aktiviteten realistisk kan gennemføres inden for den forlængede periode.

Styrelsen vil på den baggrund vurdere, om der er grundlag for at meddele dispensation til forlængelse af indberetningsfristen

12. Overdragelse af tilsagn

Styrelsen kan efter ansøgning tillade, at tilsagn om tilskud der endnu ikke er indberettet overdrages til en ny ejer af arealet. Den der får overdraget tilsagnet, overtager alle rettigheder og forpligtelser efter tilsagnet.

Ved salg af arealet til en offentlig myndighed eller andre, der ikke opfylder betingelserne for at få tilskud, bortfalder tilsagnet helt. Kommuner kan overtage tilsagn og fortsætte aftalen, hvis kommunen er nye ejere af Natura 2000-tilskudsarealer. Der vil ikke blive stillet krav om tilbagebetaling af de allerede udbetalte tilskud, hvis en ny ejer ikke kan eller ønsker at overtage tilsagnet.

Der skal til brug for ejerskifte udfyldes et skema (ejerskifteerklæring) der kan findes på Landbrugsstyrelsens hjemmeside.

Ansøgning om ændring af tilsagnshaver skal sendes hurtigst muligt og skal være modtaget i styrelsen straks efter den kommende, nye tilsagnshaver har underskrevet skemaet. Styrelsen skal påse rette ejerforhold inden udbetaling. Den nye ejer har først ret til at indberette og modtage udbetalingen, når ejerskifteerklæringen er modtaget og godkendt af styrelsen. Overdragelsen kan ikke godkendes med tilbagevirkende kraft.

Det er vigtigt at bemærke, at der alene gives tilsagn til ejeren. Derfor skal der være overensstemmelse mellem den, der er registreret som tilskudshaver, og den der er ejer iht. Tingbogen (CVR-nr. henholdsvis CPR-nr.).

Ved dødsfald falder tilskudssager, der endnu ikke er indberettet, som udgangspunkt bort. Der accepteres ikke indberetninger fra et dødsbo. Der udbetales kun til et dødsbo, hvis indberetningen er modtaget før dødsdato og den administrative kontrol er udført uden bemærkninger. Hvis der er to eller flere ejere og den ene dør, afventes bobehandlingen, hvorefter der enten er et ejerskifte eller den anden ejer står som eneejer af arealet.

13. Aktiviteter opgives

Hvis du inden du har indberettet din aktivitet vælger ikke at gennemfører aktiviteten, skal du hurtigst muligt oplyse styrelsen om dette. Hvis aktiviteten opgives inden det er indberettet, kan der søges om tilskud på ny ved en eventuel ny ansøgningsrunde. Aktiviteter, der er indberettet og tinglyst på arealet, kan ikke opgives eller fortrydes.

14. Udbetaling af tilskud

Tilskuddene efter denne ordning indeholder både årlige tilskud og éngangstilskud, og udbetalingen sker efter to forskellige regelsæt. Disse to forskellige typer er beskrevet i afsnittene nedenfor.

Alle tilskud udbetales til tilsagnshavers NemKonto. Der kan efter konkret aftale foretages transport i tilskud – dvs. udbetalinger på en sag kan omdirigeres til en anden end tilsagnshaver. Kontakt Landbrugsstyrelsen, Vandnatur@lbst.dk, for nærmere oplysning herom.

Støttemodtagere og støttebeløb vil blive offentliggjort efter reglerne i Landdistriktsforordningen.

Der foretages administrativ kontrol i forbindelse med alle udbetalinger, herunder besigtigelse af samtlige aktiviteter med engangstilskud. Det er en betingelse for udbetaling af tilskud, at arealet har været udnyttet efter reglerne i tilsagnet i hele tilsagnsperioden

14.1 Udbetaling af årlige tilskud

For følgende foranstaltninger udbetales tilskuddet årligt:

- Ekstensiv drift af skov med hjemmehørende træarter, herunder skovgræsning
- Bevaring af træer pr. ha til naturligt henfald
- Naturlig vandstand.

Udbetaling af årlige tilskudsrunder sker på baggrund af de årlige anmodninger om tilskud. Se yderligere om anmodning om tilskud i afsnit 8.2.

14.2 Udbetaling af engangstilskud - efter faktura

For følgende foranstaltninger udbetales tilskuddet på én gang:

- Rydning af uønsket opvækst
- Etablering af naturlig vandstand (forundersøgelse og fysisk etablering)
- Forberedelse til skovgræsning
- Særlig indsats for arter

Styrelsen udbetaler tilskuddet på grundlag af en opgørelse af de betalte tilskudsberettigede udgifter – se bilag 7. Opgørelsen skal udspecificeres i aktiviteter og omfang, eksempelvis udgiften til opsætning af hegn og rydning i forbindelse med etablering af hegn, udgift til rydning af uønsket opvækst mm. Udgifterne skal kunne dokumenteres og der gives ikke tilskud til en række udgifter, der fremgår af bilag 7.

Eksempel:

Der er givet tilsagn til forberedelse af skovgræsning med 1.000 meter kreaturhegn. Tilsagnet til hegn lyder på i alt 25.000 kr., svarende til det billigste af 2 bindende tilbud på etableringen. Ved anmodning om tilskud fremgår det, at den faktiske længde af hegnet var 900 meter. Tilskuddet bliver derfor reduceret til 22.500 kr. uanset at fakturaen for etableringen er højere.

14.3 Hvornår udbetales tilskuddet

Styrelsen udbetaler tilskuddet en gang årligt. Udbetalingen sker i perioden 1. januar - 31. marts, med mindre særlige forhold gør sig gældende. Udbetalingen kan ske senere, fx hvis der har været et kontrolbesøg og den efterfølgende sagsbehandling ikke er afsluttet.

14.4 Betingelser for udbetaling

Det er en betingelse for udbetaling:

- at de nødvendige tilladelser for aktiviteter foreligger
- at de krævede tinglysninger er gennemført,
- at anmodning om udbetaling indeholder de oplysninger og er vedlagt de bilag, som styrelsen forlanger til brug for beregning og udbetaling af tilskud,
- at alle udgifter er afholdt i overensstemmelse med tilsagn,

- at alle udgifter er afholdt inden den dato, hvor aktiviteten senest skal være afsluttet, med mindre der er tale om udgifter til en eventuel revisorerklæring,
 - at der ikke er afholdt udgifter til aktiviteten, før tilsagnshaver har modtaget tilsagn fra styrelsen, og -
 - at der er foretaget tinglysning af træer til naturligt henfald og etablering af naturlig vandstand
- Udbetalingsanmodningen med tilhørende originale regnskabsbilag skal være tilgængelig i mindst 5 år fra datoen for udbetaling af tilskud

14.5 Indberetning af tilskud til SKAT

Styrelsen indberetter udbetalt tilskud til SKAT. Hvis en ansøger ønsker afklaring om beskatning af et tilskud inden modtagelse af tilskuddet, kan ansøgeren anmode SKAT om at afgive et bindende svar. Det koster et mindre gebyr at få et bindende svar. Læs mere på www.skat.dk. Fradragsregler følger de til enhver tid gældende regler i skattelovgivningen.

14.6 Administrativ kontrol og besigtigelse

Der foretages administrativ kontrol i forbindelse med udbetaling, herunder eventuelt besigtigelse af tilsagnsarealer.

15. Nedsættelse og tilbagebetaling af tilskud og bortfald af tilsagn

Manglende overholdelse af forpligtelser kan medføre nedsættelse og tilbagebetaling af tilskuddet og kan betyde bortfald af et tilsagn. Hvis det viser sig, at støttemodtager har afgivet urigtige eller vildledende oplysninger eller der foreligger andre forhold, der gør, at tilsagn og/eller udbetaling af tilskud er sket på et forkert grundlag, kan styrelsen kræve tilskud helt eller delvist tilbagebetalt eller lade tilsagn helt eller delvist bortfalde. Overtrædelse af bekendtgørelsen kan medføre straf.

15.1 Udbetaling af engangstilskud

Hvis det beløb, du anmoder om via din indberetning, eller har fået udbetalt, overstiger det beløb, du er berettiget til med under 10 %, udbetaler styrelsen det beløb, som du er berettiget til, eller kræver det uberettigede beløb tilbage, hvis alle øvrige betingelser er opfyldt. Hvis det beløb, du anmoder om via din indberetning, eller har fået udbetalt, overstiger det beløb, du er berettiget til, med 10 % eller mere, pålægges yderligere en sanktion på forskellen mellem det beløb, du anmoder om, eller har fået udbetalt, og det beløb du er berettiget til. I tilfælde, hvor det støtteberettigede areal nedsættes i et omfang, hvor arealet ikke længere opfylder støtteberettigelseskriterierne, bortfalder tilsagnet i sin helhed og det udbetalte tilskud skal tilbagebetales.

15.2 Udbetaling af årlige tilskud anmodet via Fællesskemaet

Hvis det areal, du anmoder om udbetaling til via din indberetning i Fællesskemaet, eller har fået udbetalt, overstiger det areal du er berettiget til med under 3 %, udbetaler styrelsen det beløb, som du er berettiget til, eller kræver det uberettigede beløb tilbagebetalt. Hvis forskellen er mellem 3 % og 20 % pålægges en sanktion på 2 gange forskellen udover nedsættelsen. Hvis fejlen er større end 20 % ydes der ikke tilskud for året. Hvis fejlen er større end 50 % ydes der ikke tilskud for året og der pålægges yderligere en sanktion svarende til forskellen. Hvis forpligtelserne ikke er overholdt nedsættes tilsagnet med en nedsættelsesprocent afhængig af en vurdering af overtrædelsernes varighed og hyppighed. En overtrædelse skal ses i forhold til formålet med forpligtelsen.

For årlige tilskud gælder desuden særlige skærpede regler, hvis der for alle ansøgers støtteansøgninger det pågældende år, er alvorlige fejl.

Det gælder for alle typer tilskud, at for meget udbetalt beløb kan forrentes fra brevdatoen for underretning om afgørelsen om tilbagebetaling med den rentesats, der er fastsat i renteloven. Der beregnes ikke rente, hvis beløbet betales inden den frist, der er angivet i afgørelsen.

16. Kontrol på stedet

Styrelsen foretager kontrol på stedet i forbindelse med administration af ordningen. Den fysiske kontrol samt efterfølgende kontrol udføres i opretholdelsesperioden.

Styrelsen kan til brug for kontrollen indhente oplysninger fra andre offentlige myndigheder i nødvendigt omfang i overensstemmelse med § 9 i landdistriktsfondsloven.

For at kunne gennemføre kontrollen har styrelsen eller andre personer med bemyndigelse dertil, mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til lokaliteter, der ejes eller drives af dig som tilsagnshaver.

Du skal yde den nødvendige vejledning og hjælp ved kontrollens gennemførelse. Du skal sikre, at kontrolmyndigheden har adgang til tilsagnsarealet i forbindelse med kontrol.

Du vil som udgangspunkt blive kontaktet forud for et kontrolbesøg.

16.1 Krydsoverensstemmelse

Krydsoverensstemmelse betyder, at støttemodtager skal overholde en række krav til miljø, sundhed, dyrevelfærd og god landbrugsmæssig stand for at få udbetalt tilskud uden nedsættelse. Alle krydsoverensstemmelseskrav skal overholdes for hele ejendommen (hele CVR-/CPR nummeret) med tilsagn om tilskud til miljøvenligt skovbrug under landdistriktsprogrammet.

En overtrædelse af krydsoverensstemmelseskrav som følge af ikke-landbrugsaktiviteter, der konstateres på arealer, hvortil der er udbetalt tilskud til miljøvenligt skovbrug, kan føre til reduktion i de udbetalte tilskud under landdistriktsprogrammet, men ikke i øvrige tilskud under de direkte støtteordninger, fx enkeltbetalingsordningen

En overtrædelse af krydsoverensstemmelseskrav som følge af landbrugsaktiviteter, der konstateres på arealer i skov, uanset om der er udbetalt tilskud til skov eller ej, kan føre til en reduktion i tilskud efter de direkte støtteordninger. Hvis der samtidig er ansøgt om tilskud til skov på arealet, kan der derudover ske en reduktion i de modtagne tilskud under landdistriktsprogrammet.

Læs mere om krydsoverensstemmelse, herunder reglerne for reduktion i støtte, i vejledning om krydsoverensstemmelse og vejledning om kontrol med krydsoverensstemmelse, som findes på Landbrugsstyrelsens hjemmeside www.lfst.dk under landbrug

17. Straffebestemmelser og svig

17.1 Straffebestemmelser

Hvis reglerne i bekendtgørelsen om tilskud til skov med biodiversitetsformål ikke overholdes, kan du efter § 12, stk. 1, i Landdistriktsfondsloven straffes med bøde. Der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

17.2 Svindel med tilskudsberettigelse eller brug af tilskud

Styrelsen kontrollerer ansøgninger om tilskud for svig. 'Svig' er den betegnelse, EU-kommissionen bruger for bedst misbrug af EU-midler.

Svig defineres i denne sammenhæng som en forsætlig handling, der påvirker retten til tilskud eller omfanget af tilskud. Det kan være ukorrekte erklæringer eller dokumenter, tilsidesættelse af en oplysningspligt eller anvendelse af midler eller investeringer til andet formål, end de var bevilget til.

Omgåelse af betingelserne for tilskud, herunder når ansøgeren kunstigt opdeler sin virksomhed eller bedrift for at få adgang til tilskud, betragtes også som svig. Svig medfører, at tilskuddet helt eller delvist bortfalder og kan desuden medføre udelukkelse fra mulighed for tilskud⁷, bøde eller i alvorlige tilfælde fængselsstraf⁸.

17.3 Regler om konfiskation af ulovligt tømmer

Salg af træ fra tilsagnsarealet, som er en overtrædelse af tinglysningen om træer til naturligt henfald er ulovligt. Træet vil blive beslaglagt i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 849 af 27. juni 2016, om handel med træ og træprodukter med henblik på bekæmpelse af handel med ulovligt fældet træ.

18. Force majeure

Styrelsen kan anerkende tilfælde af force majeure og andre ekstraordinære omstændigheder, der forhindrer dig i at gennemføre aktiviteter i overensstemmelse med tilsagnet. I sådanne tilfælde medfører det ikke bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud.

Force majeure og andre ekstraordinære omstændigheder kan navnlig anerkendes i følgende tilfælde:

- En alvorlig naturkatastrofe, der i væsentlig grad berører tilsagnsarealet.
- Ekspropriation af hele eller en væsentlig del af tilsagnsarealet, hvis ekspropriationen ikke kunne forudses på dagen for indgivelse af ansøgningen.

Styrelsen kan i ganske særlige tilfælde godkende andre omstændigheder end de ovennævnte som force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder.

Styrelsen kan i forbindelse med behandlingen af spørgsmålet anmode om yderligere information. Hvis styrelsen ikke modtager det anmodede materiale, vil der blive truffet afgørelse om anerkendelse af force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder på det forelæggende grundlag.

⁷ Artikel 64, stk. 4, litra d, i Rådets Forordning (EF), nr. 1306/2013.

⁸ Straffelovens § 289a.

Det er en betingelse for anerkendelse af force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder i konkrete tilfælde, at de indtrufne begivenheder forhindrer dig i at opfylde dine forpligtelser, og at du ikke, ved en forholds- mæssig indsats, kunne have sikret dig herimod.

19. Styrelsens brug af data

Oplysninger om aktiviteter vil blive brugt af styrelsen til sagsbehandling, administration, tilskudsudbetaling og kontrol.

Styrelsen har i forbindelse med kontrol mulighed for at indhente oplysninger hos andre offentlige myndigheder i fornødent omfang, herunder med henblik på samkøring og sammenstilling af oplysningerne. Behandlingen af oplysningerne vil ske i overensstemmelse med persondatalovens regler. Oplysninger vil kun blive indhentet i det omfang, det er relevant for den konkrete afgørelse.

Styrelsen er dataansvarlige, og oplysninger om aktiviteter vil blive brugt til bl.a. sagsbehandling, administration, tilskudsudbetaling og kontrol. Derfor skal du være opmærksom på følgende:

- Oplysningerne kan behandles af danske og europæiske revisions- og undersøgelsesorganer. Endvidere kan de blive brugt til statistik, forskning, planlægning og evaluering
- Oplysninger om tilskudsmodtagere og tilskudsbeløb vil blive offentliggjort af Landbrugsstyrelsen på deres hjemmeside.
- Alle kan anmode om aktindsigt i sager, der behandles af den offentlige forvaltning efter offentlighedsloven. Der er kun få oplysninger/dokumenter, som er undtaget fra pligten til udlevering efter offentlighedsloven.
- I forbindelse med sagsbehandling af tilsagn, kan Landbrugsstyrelsen anmode Miljøstyrelsen om høringssvar for forhold der vedrører skovloven. Miljøstyrelsen vil i den forbindelse få adgang til ansøgningens samlede materiale, med henblik på en helhedsvurdering af det ansøgte i forholdt til Skovlovens bestemmelser.

Efter Persondataloven har du mulighed for:

- at anmode om indsigt i, hvilke oplysninger, der behandles i forbindelse med aktiviteter, jf. persondataforordningens art. 15.
- at kræve at få rettet, slettet eller blokeret oplysninger, der er urigtige eller vildledende, eller på anden måde er behandlet i strid med lovgivningen, jf. persondataforordningens art 16 og 17.

20. Lovgrundlag

De gældende regler for tilskud til skov med biodiversitetsformål fremgår af:

- Lov om landdistriktsfonden, lovbekendtgørelse nr. 766 af 19. juni 2017.
- Bekendtgørelse om tilskud til skov med biodiversitetsformål, bekendtgørelse nr. 538 af 2. maj 2019
- Lov om skove (skovloven), lov nr. 315 af 28. marts 2019.
- Lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven) lov nr. 502 af 23. maj 2018.
- Lov om offentlighed i forvaltningen (offentlighedsloven), lov nr. 606 af 12. juni 2013.
- Straffeloven, lovbekendtgørelse nr. 1156 af 20. september 2018.
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 af 17. december 2013 om støtte til udvikling af Landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL).

- Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 807/2014 af 11. marts 2014 om supplerende bestemmelser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/ 2013 om støtte til udvikling af Landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og om indførelse af overgangsbestemmelser
- Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 808/2014 af 17. juli 2014 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af Europaparlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/ 2013 om støtte til udvikling af Landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)
- Europaparlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/ 2013 af 17. december 2013 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik
- Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 640/2014 af 11. marts 2014 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/ 2013 for så vidt angår det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem, betingelserne for afslag eller tilbagetrækning af betalinger og administrative sanktioner vedrørende direkte betalinger, støtte til udvikling af landdistrikterne og krydsoverensstemmelse.
- Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 809/2014 af 17. juli 2014 om gennemførelsesbestemmelser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/ 2013 for så vidt angår det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem, foranstaltninger til udvikling af landdistrikterne og krydsoverensstemmelse.
- Europaparlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016, om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse).
- Danmarks landdistriktsprogram for perioden 2014-2020.

Bilag 1. Ordforklaring

Begreb	Forklaring
Gunstig bevaringsstatus	En naturtypes bevaringsstatus er gunstig, når: - arealet med naturtypen i det naturlige udbredelsesområde er stabilt eller øges - den særlige struktur og de særlige funktioner, der er nødvendige for naturtypens opretholdelse, er til stede og vil være det fremover. - bevaringsstatus for de arter, der er karakteristiske for naturtypen, er gunstig. En arts bevaringsstatus anses for gunstig, når: - bestandsudviklingen viser, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv - artens naturlige udbredelsesområde hverken er i tilbagegang eller vil blive mindsket - der er og sandsynligvis fortsat vil være et tilstrækkeligt stort levested til på lang sigt at bevare artens bestande
HNV-skov	Københavns Universitet og Aarhus Universitet har udviklet et kort over High Nature Value (HNV) i danske skove. Kortet er lavet ved at samle eksisterende data over arter og indikatorer og viser hvor de mest værdifulde skove for biodiversiteten ligger. Formålet er bl.a. at bruge kortet som prioriteringsværktøj for tilskud til privat skov. Læs mere: http://ign.ku.dk/nyheder/2015/nyt-kort-viser-vores-viden-om-skovenes-naturvaerdier/
Kortlægning	Under forarbejdet til Natura 2000-planerne er en række naturtyper (bl.a. de 10 skovnaturtyper) kortlagt ved en fysisk gennemgang af habitatområderne. Naturtyperne er afgrænset og identificeret, og der er registreret oplysninger om struktur og artsindhold på arealerne. De kortlagte naturtyper kan fx findes i Miljøgis.
Kronedække	Betegnelse for hvor stor en andel af skoven, som er dækket af træernes kroner (set direkte ovenfra eller nedefra). Ved kronedække for en bestemt træart, forstås det areal den pågældende træart dækker af en bevoksning. Kronedækket er ofte angivet i procent af det samlede areal.
Natura 2000-handleplan (Handleplan-myndighed)	Kommunerne og Miljøstyrelsen har udarbejdet handleplaner for Natura 2000-områderne, der følger op på de statslige Natura 2000-planer. Miljøstyrelsen har ansvaret for de dele af handleplanerne, der vedrører de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer, mens kommunerne har ansvaret for de øvrige dele af handleplanerne. Kommunerne har ansvaret for handleplanlægning for de skovbevoksede arealer uden fredskovspligt. Den første generation af handleplaner beskriver indsatsen i første planperiode fra 2010 til 2015, dog 2010-2021 for skovbevoksede, fredskovspligtige arealer.
Natura 2000-plan	De statslige Natura 2000-planer fortæller, hvordan hvert af de 246 Natura 2000-områder skal behandles, så tilbagegangen for naturtyper og arter i det enkelte område stoppes. En Natura 2000-plan indeholder en basisanalyse af områdets aktuelle naturtilstand og trusler, mål for naturtilstanden og et indsatsprogram.

Natura 2000	Natura 2000 er et netværk af områder i EU med særligt værdifuld natur. Natura 2000 er en samlebetegnelse for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder. I Danmark tales om internationale naturbeskyttelsesområder, som desuden rummer Ramsarområder og består af et eller flere af disse særligt udpegede områder.
Skovnaturtyper	I Danmark er der 10 skovnaturtyper: 2180 (Skovklit), 9110 (Bøg på mor), 9120 (Bøg på mor med kristtorn), 9130 (Bøg på muld), 9150 (Bøg på kalk), 9160 (Ege-blandskov), 9170 (Vinteregeskov), 9190 (Stilkeke-krat), 91D0 (Skovbevokset tørvemose), 91E0 (Elle- og askeskov).
Stævning	Betegnelse for en gammel form for skovdrift, som består i en nedskæring af træerne med jævne mellemrum (kort rotation). Driftsformen udnytter, at mange løvtræer har en stor evne til at danne nye skud fra stød eller rod. Denne driftsform kan give en stor artsdiversitet af såvel træer som urtevegetation i bunden af skoven.
Tilstandsklasse (arts- og strukturdata)	Tilstandsklassen er udtryk for naturkvaliteten af den enkelte kortlagte naturtype. Tilstandsklassen er beregnet på baggrund af strukturindikatorer og artsdata, som er indsamlet ved kortlægningen. Ud fra strukturindikatorerne beregnes et strukturindeks, og tilsvarende beregnes et artsindeks ud fra de indsamlede artsdata. Hver især fortæller de to indeks noget om de aktuelle livsvilkår og den seneste historie på arealet. Tilstanden er en sammenvejning af de to indeks. Der er 5 tilstandsklasser: I. Høj tilstand II. God tilstand III. Moderat tilstand IV. Ringe tilstand V. Dårlig tilstand Klasse I og II opfylder Habitatdirektivets krav til gunstig bevaringsstatus under forudsætning af, at der foreligger en prognose der siger, at arealet også i fremtiden vil kunne opretholde den høje eller gode tilstand. Tilstandsklasse (inkl. struktur- og artstilstand) for en kortlagt naturtype kan ses i PRIOR. Der er mere information om beregning af tilstand for skovnaturtyperne i Faglig rapport fra DMU nr. 696.
Udpegningsgrundlag	Udpegningsgrundlaget er en fællesbetegnelse for de arter og naturtyper, som findes indenfor et internationalt beskyttelsesområde og som er omfattet af listerne i habitatdirektivet eller fuglebeskyttelsesdirektivet, som forudsætter udpegningsgrundlag af beskyttelsesområder.
Urørt skov	Betegnelse for en skov eller et område i en skov, der fra et bestemt tidspunkt friholdes for træproduktion og aktiviteter som fx plantning og hugst.

Bilag 2. Bilag til ansøgning

Punkt a: Alle ansøgninger skal vedlægges

1. Ansøgningsskemaet, hvor de påkrævede oplysninger er afgivet
2. Indtegning af projektarealet i IMK/MiljøGIS
3. Oversigtskort, der viser skovens beliggenhed og arealets beliggenhed i skoven
4. Detailkort der viser arealet i hele sin udstrækning (pdf). Som baggrundskort skal der anvendes et forårs-luffoto uden blade på træerne. Målestoksforholdet skal ligge indenfor intervallet 1:2.000 til 1:5.000. Eventuelle arealer i projektet med kortlagte Natura 2000 skovnaturtyper, HNV og grøn driftsplan skal fremgå af kortet.
5. Nødvendige tilladelser og dispensationer fra offentlige myndigheder (dog forestår Landbrugsstyrelsen i 2019 høring af skov-lovsmyndigheden.)
6. Eventuel grøn driftsplan.

Punkt b: Ansøgninger om forberedelse til skovgræsning skal desuden vedlægges:

1. Kort med angivelse af placering af hegn, samt oplysninger om elforsyning, antal drikkekopper, drikkevandsforsyning og fangfold. Anvendes færreste, klaplåger eller anden sikring, skal ansøgningen vedlægges oplysninger om dette.
2. 2 direkte sammenlignelige tilbud for udgifter over 50.000 kr.
3. Specificeret budget

Punkt c: Ansøgninger om etablering af naturlige vandstandsforhold skal desuden vedlægges

1. 2 direkte sammenlignelige tilbud
2. Specificeret budget

Punkt d: Ansøgninger om rydning af uønsket opvækst skal desuden vedlægges:

1. 2 direkte sammenlignelige tilbud.
2. Specificeret budget.
3. Oplysning om, hvorvidt det ventes, at rydningen kan generere nettoindtægter fra salg af det ryddede plantemateriale.

Punkt e: Ansøgninger om indsats i skove i form af forbedrende tiltag for arter omfattet af Habitatdirektivet bilag IV skal desuden vedlægges:

1. 2 direkte sammenlignelige tilbud.
2. Specificeret budget.
3. Dokumentation for arternes tilstedeværelse

Punkt f: Ansøgninger om bevarelse af træer til naturligt henfald skal desuden vedlægges en liste med angivelse af antal træer, træart og diameterklasse. Der kan ikke udbetales tilskud til flere eller større træer end ansøgt.

Bilag 3. Krav til projekter og aktiviteter

Punkt A

Forpligtelser ved tilskud til Forberedelse til skovgræsning

Forberedelse til skovgræsning	Hegnet skal opsættes og vedligeholdes på en sådan måde, at det opfylder formålet med at holde græssende husdyr inde i skovgræsningen i hele tilsagnsperioden. Der ydes kun tilskud til nødvendige hegnstyper.

Punkt B

Forpligtelser ved tilskud til etablering af naturlige vandstandsforhold

Krav til forundersøgelsen	Den tekniske forundersøgelse skal omfatte undersøgelser der beskriver tekniske og biologiske forhold af betydning for etablering af naturlige, hævet vandstand, herunder størrelse af det påvirkede areal, påvirkning af jordbundsforhold, topografi, flora og fauna, og evt. påvirkning af tilgrænsende områder.
Krav til etableringsprojektet	Projektet skal helt eller delvist genskabe områdets naturlige vandstandsforhold, gennem at hæve vandstanden.
Fredskovspligt	Det er en betingelse for tilskuddet, at arealet pålægges fredskovspligt.

Punkt C

Forpligtelser ved tilskud til rydning af uønsket opvækst

Krav til formålet med rydningen	Rydningen skal have til formål, at: • bekæmpe opvækst af invasive arter (bilag 5), der udgør en trussel mod Natura 2000 skovnaturtyper,• bekæmpe opvækst af invasive arter (bilag 5), der udgør en trussel mod bevaringsværdige egekrat,• forberede til skovgræsning f.eks. ved rydning af hegnslinjer Rydningen må ikke negativt påvirke skovtilknyttede arter, der er beskyttet efter Habitatdirektivet (Bilag IV-arter), Fuglebeskyttelsesdirektivet eller arter på den danske rødliste.

	Der ydes ikke tilskud til at bekæmpe arter, som ejer i forvejen er forpligtet til at bekæmpe, eller til arealer, hvor ejer i forvejen har pligt til at rydde opvækst. Der kan søges om tilskud til rydning af samme areal igen 5 år efter, at der sidst blev ydet tilskud til rydning.
	Hvis der forventes opnåelse af en indtægt ved salg af de ryddede effekter, skal dette oplyses i forbindelse med ansøgningen. Nettoindtægten skal fremgå af indberetningen af rydningsaktiviteten.

Punkt D

Forpligtelser ved tilskud til indsats i skove i form af forbedrende tiltag for arter omfattet af Habitatdirektivet, bilag IV

Omfattede arter og arealer	Indsatsen skal være rettet mod skovtilknyttede arter, der er beskyttede efter Habitatdirektivet, Fuglebeskyttelsesdirektivet, eller skovtilknyttede arter på den danske rødliste. Arternes tilstedeværelse på det ansøgte areal skal kunne dokumenteres med eksempelvis udpegningsgrundlaget for et Natura 2000 område, udtalelse fra en kommune, organisation eller andre med kvalificeret kendskab til arternes levesteder. Indsatsen skal bidrage til forbedring af levestederne for de konkrete arter. Der gives ikke tilskud til plantning for hasselmus, fordi den kan søges via ordningen Plant for hasselmusen, der administreres af Naturstyrelsen.

Punkt E

Skovgræsning

Krav til græsning	Afgræsningen skal ske som helårsgræsning med husdyr. Ved husdyr forstås i denne bekendtgørelse kvæg, herunder bison, får og heste. Svin og geder kan undtagelsesvis anvendes, såfremt det vil fremme biodiversiteten på arealet. Racer som anvendes til helårsgræsning skal overholde Fødevarestyrelsens regler for udegående dyr. Der må ikke tilskudsfodres på arealet, og dyrene må ikke kunne tilgå tilskudsfoder uden for tilsagnsarealet. Arealet skal fremstå afgræsset i tilsagnsperioden. Helårsgræsningen skal foretages kontinuerligt,

	men kan for en periode afbrydes af dyreværns-mæssige årsager, fx i perioder hvor føde ikke er tilgængelig på arealet.
Krav til skovdrift	Skoven skal drives som ved tilskud til ekstensiv skovdrift efter forpligtelserne i dette bilags punkt F

Punkt F

Forpligtelser ved tilskud til ekstensiv skovdrift.

Naturlig foryngelse, stævning eller etapevis genplantning	Ved evt. foryngelse skal der som udgangspunkt anvendes en naturlig foryngelse, hvis det er muligt. Herved forstås foryngelse baseret på naturligt frøfald. Der må foretages supplerende såning eller plantning de steder, hvor den naturlige foryngelse ikke indfinder sig efter ca. 2 år. Såningen eller plantningen skal foretages med hovedtræarterne i den oprindelige bevoksning med evt. op til 10 pct. indblanding af øvrige hjemmehørende træ- og buskarter jf. bilag 4. Hvis det efter styrelsens vurdering ikke er muligt at forynge en konkret bevoksning i en naturlig foryngelse, kan styrelsen fastlægge nærmere retningslinjer for anvendelse af mindre afdrifter, bevaring af træer til naturligt henfald og gentilplantning. Hvis en bevoksning er egnet til stævning og vil have naturmæssig gavn af stævning, kan styrelsen fastlægge nærmere retningslinjer for aftaler om foryngelse via stævning
Uforstyrret jordbund på mindst 2/3 af arealet	Jordbunden må højst forstyrres på 1/3 af arealet. Forstyrrelse af jordbunden kan fx være jordbearbejdning eller kørsel i skovbunden med tunge maskiner. Evt. jordbearbejdning skal foretages stribevis og/eller punktvis. Denne jordbearbejdning kan foretages i hele bevoksningen, så længe det samlede areal med forstyrrelse af jordbunden ikke overstiger 1/3 af arealet. Dybe kørespor og traktose skal begrænses mest muligt.
Drift af arealet	Der må ikke anvendes gødning, kemisk bekæmpelse eller kalkning på arealet. Afvandingen af arealet må ikke øges. Eksisterende grøfter må vedligeholdes, men der må ikke etableres nye grøfter eller dræn, ligesom der ikke må foretages oprensning af grøfter, der på tilsagnstidspunktet var tilstoppede. Eksisterende grøfter må ikke uddybes.
Vedligeholdelse af træer og anden beplantning	Arealet skal drives, så karakteristiske og hjemmehørende træarter fremmes. For arealer med Natura 2000-skovnaturtyper skal de karakteristiske træarter for skovnaturtypen fremmes på

	bekostning af øvrige træarter, når der fældes træer. De karakteristiske træarter for skovnaturtyperne er listet i bilag 6. For arealer der ikke er Natura 2000-skovnaturtyper skal de naturligt hjemmehørende træarter fremmes på bekostning af øvrige træarter, når der fældes træer. De naturligt hjemmehørende træarter er listet i bilag 4. Alt dødt træ som findes på aftaletidspunktet, skal bevares til naturligt henfald. Træer med hulheder (spættehuller eller større hulheder) må ikke fældes. Der kan efter ansøgning dispenseres, så døde træer eller træer med hulheder vil kunne fældes, hvis de udgør en sikkerhedsrisiko for mennesker eller bygninger. Træerne skal efterlades på arealet til naturligt henfald.

Punkt G

Fastholdelse af etablerede naturlige vandstandsforhold

Fredskovspligt	Det er en betingelse for tilskuddet, at arealet pålægges fredskovspligt.

Punkt H

Forpligtelser ved tilskud til bevaring af træer til naturligt henfald

Krav til træer, herunder antal og placering	Der skal bevares 5-20 træer pr. ha til naturligt henfald. Maksimalt 50 % af træerne på et ansøgt areal må stå i de yderste 20 m af skoven (skovbryn). Træerne skal have en diameter på mindst 25 cm og skal udgøre en del af kronetaget i bevoksningen. Træerne skal være hjemmehørende (se bilag 4) og for Natura 2000-arealer skal de som udgangspunkt være hovedtræarter for skovnaturtypen (se bilag 6). Driftsaftalen vedrørende hvert enkelt træ ophører når det enkelte træ er helt nedbrudt og ikke længere kan erkendes. Den tinglyste deklaration kan aflyses, når alle træerne er nedbrudte og ikke længere kan erkendes.
Pleje af træer udpeget til naturligt henfald	Træerne må ikke forsætligt skades. Hvis træerne, som skal bevares, falder ned over hegn, stier, veje, fortidsminder og lignende, må

	de skæres op i nødvendigt omfang for at kunne skubbes/trækkes til side, men alt træ skal efterlades på stedet til naturligt henfald. Hvis et træ eller dele af et træ udgør en sikkerhedsrisiko for mennesker eller bygninger, kan træet efter aftale med styrelsen fældes eller beskæres. Det er en betingelse af, at træet efterlades på stedet. Der bør generelt ikke udpeges træer til død og henfald, der vil kunne udgøre en risiko for færdslen på stærkt befærdede veje og stier. I tilfælde hvor det af skovejeren vurderes, at et træ/en gren ud til offentlig vej eller sti udgør en akut risiko, kan styrelsen kan give dispensation til beskæring eller fældning af træet. Hvis det ikke er muligt at få umiddelbar kontakt til styrelsen kan der søges om efterfølgende lovliggørelse mod dokumentation af behovet for et akut indgreb.
Fredskovspligt	Det er en betingelse for tilskuddet, at arealet pålægges fredskovspligt.

Bilag 4. Hjemmehørende træarter

Liste over hjemmehørende træarter, som bruges i forbindelse med støtteberettigelseskræterier og tilskud til træer til naturligt henfald.

Dansk navn	Latinsk betegnelse
Navr	<i>Acer campestre</i>
Spidsløn	<i>Acer platanoides</i>
Ær (Ahorn)	<i>Acer pseudoplatanus</i>
Rødel	<i>Alnus glutinosa</i>
Vortebirk	<i>Betula pendula</i>
Dunbirk	<i>Betula pubescens</i>
Avnbøg	<i>Carpinus betulus</i>
Bøg	<i>Fagus sylvestris</i>
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>
Skovæble	<i>Magus sylvestris</i>
Skovfyr	<i>Pinus sylvestris</i>
Bævreasp	<i>Populus tremula</i>
Fuglekirsebær	<i>Prunus avium</i>
Vintereg	<i>Quercus petrea</i>
Stilkeg	<i>Quercus robur</i>
Småbladet lind	<i>Tilia cordata</i>

Bilag 5. Uønsket vækst

Arter, der kan optræde invasivt, og hvor der kan søges tilskud om rydning

Dansk navn	Latinsk betegnelse
Urter	
Canadisk bakkestjerne	<i>Conyza canadensis</i>
Japan-pileurt	<i>Fallopia japonica</i> ssp. <i>Japonica</i>
Kæmpe-pileurt	<i>Fallopia sachalinensis</i>
Kæmpe-bjørneklo	<i>Heracleum mantegazzianum</i>
Mangebladet lupin	<i>Lupinus polyphyllus</i>
Rød hestehov	<i>Petasites hybridus</i>
Canadisk gyldenris	<i>Solidago canadensis</i>
Sildig gyldenris	<i>Solidago gigantea</i>
Vedplanter – løv	
Arter af bærmispel: almindelig bærmispel, aksbærmispel	<i>Amelanchier lamarckii</i> , <i>Amelanchier spicata</i>
Hæk-berberis	<i>Berberis thunbergii</i>
Hvid kornel	<i>Cornus alba</i> ssp. <i>Stolonifera</i>
Bukketorn	<i>Lycium barbarum</i>
Glansbladet hæg	<i>Prunus serotina</i>
Gyvel	<i>Cytisus scoparius</i>
Hjortetaktræ	<i>Rhus typhina</i>
Robinie	<i>Robinia pseudoacacia</i>
Rynket rose	<i>Rosa rugosa</i>
Kamtchatka-rose	<i>Rosa kamtchatica</i>
Hvid snebær	<i>Symphoricarpos albus</i> var. <i>laevigatus</i>
Vedplanter – nål	
Arter af ædelgran: Almindelig ædelgran, normannsgran, <i>nobilis</i> m.fl.	<i>Abies alba</i> , <i>Abies normanniana</i> , <i>Abies procera</i>
Arter af lærk: Europæisk lærk m.fl.	<i>Larix decidua</i> ssp. <i>Decidua</i>
Arter af gran: Hvid-gran, Sitkagran m.fl.	<i>Picea Glauca</i> , <i>Picea sitchensis</i>
Arter af fyr (Skovfyr undtaget): Klit-fyr, Bjerg-fyr, Østrisk fyr	<i>Pinus contorta</i> , <i>Pinus Mugo</i> , <i>Pinus nigra</i> var. <i>nigra</i>
Douglasgran	<i>Pseudotsuga menziesli</i>

Bilag 6. Træarter i skovnaturtyperne

Oversigt over træarter i skovnaturtyperne, jf. Habitatbeskrivelser, årgang 2010 "Beskrivelse af danske naturtyper omfattet af habitatdirektivet (Natura 2000 typer)"

Skovnaturtype	Hovedtræart	Karakteristiske træarter	Eksempler på naturligt forekommende træarter
2180 Skovklit	Hjemmehørende selvsåede træarter (inkl. skovfyr)	Hjemmehørende selvsåede træarter (inkl. skovfyr)	Stilkeg, bøg, skovfyr, bævreasp, dunbirk, vortebirk, alm. røn
9110 Bøg på mor	Bøg	Bøg, rødgran	Bøg, rødgran, vortebirk, dunbirk, alm. røn, stilkeg, vintereg
9120 Bøg på mor med kristtorn	Bøg	Bøg, taks	Bøg, vortebirk, dunbirk, alm. røn, stilkeg, vintereg, taks
9130 Bøg på muld	Bøg	Bøg	Bøg, ask, avnbøg, elm, stilkeg, vintereg
9150 Bøg på kalk	Bøg	Bøg	Bøg, ask, avnbøg, elm, stilkeg, vintereg
9160 Egeblandskov	Stilkeg, avnbøg	Stilkeg, avnbøg, navr, småbladet lind	Stilkeg, avnbøg, navr, småbladet lind
9170 Vinteregeskov	Vintereg, avnbøg	Vintereg, avnbøg, tarmvridrøn, navr	Vintereg, avnbøg, tarmvridrøn, navr, småbladet lind, spidsløn
9190 Stilkegekrat	Stilkeg	Stilkeg, vortebirk, dunbirk, alm. røn, bævreasp	Stilkeg, vintereg, vortebirk, dunbirk, alm. røn, bævreasp
91D0	Birk, skovfyr, rødgran	Dunbirk, skovfyr, rødgran	Dunbirk, vortebirk, skovfyr, rødgran, alm. røn
90E0	Elle- og askeskov	Ask, rødæl, gråel, hvidpil, skørpil, dunbirk, skovelm	Ask, rødæl, gråel, hvidpil, skørpil, dunbirk, skovelm

Bilag 7. Tilskudssatser og tilskudsberettigede udgifter

Arealbaserede tilskud

Indsats	Sats
Skovgræsning jf. § 4	1.480 kr. pr. ha pr. år. Tilskuddet gives i 5 år.
Ekstensiv skovdrift jf. § 5, stk. 1, nr. 1	800 kr. pr. ha pr. år for gammel bøg og eg, og 450 kr. pr. ha pr. år for øvrig skov. Tilskuddet gives i 20 år.
Fastholdelse af naturlig vandstand jf. § 5, stk. 1, nr. 2	300 kr. pr. ha pr. år. Tilskuddet gives i 20 år.
Bevarelse af træer til naturligt henfald, jf. § 5, stk. 1, nr. 3.	35 kr. pr. træ pr. år ved en stammediameter på 25-50 cm. For træer med en stammediameter på mellem 51 og 75 cm ydes et tilskud på 65 kr. pr. træ pr. år. For træer med en stammediameter på over 75 ca. ydes et tilskud på 95 kr. pr. træ pr. år undtagen eg. For eg med en stammediameter på over 75 cm. ydes et tilskud på 125 kr. pr. træ pr. år. Der ydes ikke tilskud til træer med en stammediameter på under 25 cm. Tilskuddet gives i 20 år.

Investeringsbaserede tilskud (engangsbetaling)

Der kan opnås tilskud til projektudgifter, som er nødvendige og direkte relaterede til projektet. Det kan være udgifter til følgende:

1) Anlægsudgifter.
2) Udgifter til køb af materialer.
3) Udgifter til eksterne konsulenter, dog højst 10 pct. af de øvrige tilskudsberettigede udgifter og til en timepris på maksimalt 1.200 kr. Konsulentens udgifter til rejser, kørsel, fortæring og repræsentation skal være indeholdt i timeprisen.
4) Løn til tilsagnshavers personale, der er beskæftiget med projektet, tillagt 15 pct. overhead. Udgifter til løn til tilsagnshavers personale, der er beskæftiget med projektet, er kun tilskudsberettigede, hvis udgifterne ikke normalt finansieres af offentlige institutioner, offentlige virksomheder eller kommunale fællesskaber, og hvis udgifterne kan dokumenteres.
Landbrugsstyrelsen kan godkende andre projektudgifter, end de udgifter, der er nævnt ovenfor, forudsat at Landbrugsstyrelsen vurderer, at de er af væsentlig betydning for gennemførelse af projektet.
For udgifter over 50.000 kr. beregnes tilskuddet alene ud fra det billigste tilbud på baggrund af to direkte sammenlignelige tilbud.

Der kan **ikke** opnås tilsagn om tilskud til følgende:

1) Udgifter, hvortil der gives andre EU-tilskud.
2) Udgifter, hvortil der er modtaget tilskud fra anden offentlig myndighed.
3) Udgifter til køb af brugt udstyr og materiel.
4) Udgifter til leje og leasing af udstyr og materiel.
5) Udgifter til reparation af udstyr.
6) Udgifter til moms, medmindre denne endeligt bæres af tilsagnshaver, jf. artikel 69, stk. 3, litra c, i forordning nr. 1303/2013.
7) Finansierings- og pengeinstitutomkostninger, jf. artikel 69, stk. 3, litra a, i forordning nr. 1303/2013.
8) Advokat- og revisionsomkostninger.
9) Udgifter i form af naturalydelser, som omhandlet i artikel 69, i forordning nr. 1303/2013.
10) Udgifter vedrørende projekter, som tilsagnshaver eller en ejer af arealer i projektet er forpligtet til at gennemføre i medfør af anden lovgivning.
11) Udgifter, som tilsagnshaver har afholdt, inden Landbrugsstyrelsen har givet tilsagn om tilskud jf. § 8.
12) Udgifter til simple genanskaffelser.
13) Ordinære driftsomkostninger.
14) Udgifter, der ikke er specificerede i budgettet.
15) Udgifter til at varetage sædvanlige myndighedsopgaver.
16) Udgifter til eget arbejde.
17) Udgifter til forskning og teknologisk udvikling.
18) Udgifter til køb af dyr.
19) Udgifter til køb af maskiner.
20) Udgifter til markedsføring.
21) Udgifter til køb af køretøjer.
22) Udgifter til vedligeholdelse af tilsagnsareal.
Der kan maksimalt ydes tilskud på 30 kr. pr. meter ved opsætning af hegn inklusiv hegnspassager, rydning af opvækst, knusning af stød og eventuelle spændingsforstærkere til forberedelse til skovgræsning.
Der kan ikke opnås tilsagn om tilskud til udgifter, hvortil der gives andre EU-tilskud eller hvortil der er modtaget tilskud fra anden offentlig myndighed

[Bagside Overskrift]

[Bagside Tekst]

Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

www.lfst.dk